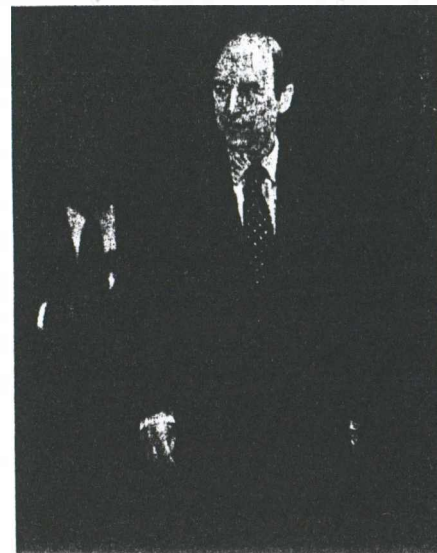

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Κυβέρνηση... υπερκινητικότητα

Με έναν επισηπεύοντα πρωθυπουργό και πολλούς βραδυπορούντες υπουργούς

Λίγες οι μεταρρυθμίσεις, κυριαρχεί η απλή διαχείριση υπό την πίεση του πολιτικού κόστους.

Ο κ. Σφρήντζος με τον επιθετικό του λόγο επιχειρεί να βάλει τη σφραγίδα του στις εξελίξεις.

Υστερα από μια μακρά περίοδο αδράνειας και ακινησίας η κυβέρνηση μεταδίδει εικόνα ενεργούς παρουσίας σε πολλούς τομείς της οικονομίας, της κοινωνίας, της διοίκησης, της εξωτερικής πολιτικής. Δίδει την αίσθηση ότι κινεί τις κρατικές υποθέσεις, μελετά και αξιολογεί τα προβλήματα, προετοιμάζει λύσεις και γενικώς έχει την πρωτοβουλία των κινήσεων. Από τα δελτία ειδήσεων και μόνο νιώθει κανείς ότι έχουν ανοίξει πάμπολλα «μέτωπα» και πως η κυβέρνηση πασχίζει να λύσει πλήθος προβλημάτων. Διαπιστώνεται ο καθεὶς ότι αϊφνης άνοιξε ο ασκός του Αϊδού και ανεδείχθηκαν τα προβλήματα σε κοινή θέα. Ως αν συντελέσθη υπά μεγάλη αλλαγή.

Πόσο πραγματική όμως είναι

αυτή η εικόνα και πόσο αποτελεσματική είναι η κυβερνητική δράση; Και αν δεν είναι πραγματική, ποια είναι τα στοιχεία εκείνα που δημιουργούν την αίσθηση της υπερκινητικότητας;

Το μόνο βέβαιο είναι το πλαίσιο λειτουργίας της κυβέρνησης. Νέοι όροι έχουν επικρατήσει διεθνώς. Η εργασία αλλάζει μορφή. Το κεφάλαιο επίσης και οι παραδοσιακές παραγωγικές σχέσεις ανατρέπονται. Σε αυτό το διεθνές κλίμα, η Ευρώπη αναδιοργανώνεται, αναζητεί νέα ταυτότητα και η χώρα μας, ακριβώς λόγω αυτών των ειδικών συνθηκών, τελεί υπό καθεστώς συγκεκριμένων υποχρεώσεων και περιορισμών. Οι περισσότεροι από τους οποίους συνδέονται με τη δέσμευση της χώρας να κινηθεί στον ευρωπαϊκό δρόμο και να διεκδικήσει σε σύ-

ντημο χρόνο την αντικατάσταση της δροχής από το ευρώ. Τούτος ο στόχος είναι δεσμευτικός έτσι κι αλλιώς. Απαιτεί προσαρμογή των επιμέρους πολιτικών και σχεδίων και δίδει συγκεκριμένο προσανατολισμό στην κυβερνητική δράση. Αυτή, λοιπόν, η βασική

του ΑΝΤΩΝΗ ΚΑΡΑΚΟΥΣ

επιλογή, αποτελεί και την κινητήριο δύναμη. Το γεγονός δε ότι ο ίδιος ο πρωθυπουργός Κ. Σφρήντζος, με τις συνεχείς αναφορές του στην κεντρική αυτή επιδίωξη και τις εξειδικεύσεις που επιχειρεί, αναδεικνύει πλευρές της πολιτικής και «ανοίγει» μόνος του θέματα τα οποία τις περισσότερες φορές είτε αγνοούν είτε δεν αντιμετωπίζουν οι υπουργοί. Και, ενίοτε, την εικόνα της δράσης. Από τον

πρωθυπουργό ετέθη το θέμα των αλλαγών στην αγορά εργασίας, όπως και τώρα το θέμα της εισοδηματικής πολιτικής για τη διετία 1998-1999. Δίκης του εμπνεύσεως είναι επίσης οι πρωτοβουλίες στα εθνικά θέματα, οι οποίες συναντούν αξιότατες αντιδράσεις στο εσωτερικό μέτωπο. Θα μπορούσε, δηλαδή, ο ανεξάρτητος παρατηρητής να διαπιστώσει ότι ένα μεγάλο μέρος της δημόσιας εικόνας της κυβέρνησης στηρίζεται στον επιθετικό πρωθυπουργικό λόγο, ο οποίος συνεχώς υπενθυμίζει και προετοιμάζει την ευρωπαϊκή προοπτική. Κάτι που όμως δεν έχει πάντα συνέχεια.

Ο πρωθυπουργικός λόγος δεν μετουσιώνεται σε πράξη από τους υπουργούς. Εκ του θαυμάσιου και μόνο, που κάθε φορά δημιουργείται, θα έπρεπε η κυβερ-

νηση να έχει να παρουσιάσει πλήθος μεταρρυθμίσεων σε όλους τους τομείς. Όμως οι περισσότεροι τομείς του κυβερνητικού έργου διατηρούνται στην αρχική λογική της αδράνειας. Και επιπλέον, οι περισσότεροι υπουργοί δείχνουν να μην έχουν αποδεχθεί την κεντρική επιλογή της ευρωπαϊκής προοπτικής ή, στην καλύτερη περίπτωση, δεν την υπερασπίζονται. Για του λόγου το αληθές, θα επιχειρήσουμε μια προσέγγιση του κυβερνητικού έργου σε κάθε υπουργείο, στηριζόμενοι στην παρατήρηση, αλλά και σε κρίσεις, σχόλια και διαπιστώσεις υψηλόβαθμων κυβερνητικών στελεχών, που μπορούν να έχουν ασφαριτικότερη εικόνα, λόγω της συμμετοχής τους στα συντονιστικά κυβερνητικά όργανα.

Οικονομία χωρίς παρεμβάσεις

Εν αρχή, το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, που λόγω θέσης και αντικειμένου θα έπρεπε να κινεί «θεούς και δαίμονες» για την επίτευξη του ευρωπαϊκού στόχου και ν' αποτελεί τη βάση του μεταρρυθμιστικού έργου της κυβέρνησης. Ως επιθετικό υπουργείο, λογικά θ' ανέμενε κανείς ν' αποτελεί την πρωτοπορία, να έχει πλήρη συντονισμό και καθοδηγητικό ρόλο στην προώθηση των μεταρρυθμίσεων, την εντονότερη συνοχή και συνέχεια αυτών. Αν εξαιρεθεί η περίπτωση του ΟΤΕ, δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι ασκεί την πρόποση εποπτεία ούτε μεθοδεύει ανάλογη κατευθυνση, με συγκεκριμένες παρεμβάσεις, στις υπόλοιπες δημόσιες επιχειρήσεις. Επίσης δύσκολα θα έχει κανείς

Ο κ. Παπαναστασίου τα κάνει καλύτερα στο εξωτερικό.

Το συγγενές υπερυπουργείο Ανάπτυξης της κ. Βασίλης Παπανδρέου, το οποίο θα μπορούσε επίσης να αποτελέσει την αιχμή του δόρατος των μεταρρυθμίσεων, δείχνει αδρανιστικό. Με εξαίρεση το κομμάτι του Εμπορίου, όπου δραστηριοποιείται ο σεμνός και επιμελής στο έργο του κ. Μιχ. Χρυσοχολίδης, αναπτύσσοντας σημαντικές πρωτοβουλίες, όπως τώρα στα φάρμακα, στις προμήθειες και αργότερα στην αγορά, το υπόλοιπο κομμάτι δείχνει απειλητικά δυσκίνητο. Απορροφημένη η κ. Παπανδρέου μέχρι πρότινος με το θέμα των καζίνο - τώρα μάλλον ξανανοιγεί το θέμα αυτό - και αφιερωμένη στα «μεγάλα», όπως εκείνα τα μεγαλειώδη, πλην ανεδαφικά, της συνεννόησης των μενάλων αντιτιθέμενων επιχειρη-

Δειλά και ανεπαρκή βήματα στην Υγεία

Το υπουργείο Υγείας επιχειρεί κάποια βήματα, τα οποία όμως μάλλον δειλά και ανεπαρκή είναι. Τα βασικά προβλήματα της δημόσιας υγείας θα παραμένουν ισχυρά, όσο η πολιτική ηγεσία δεν αποφασίζει να εισαγάγει μεταρρυθμίσεις, οι οποίες θα ξεπερνούν τις ιστορικές και πολιτικές δεσμεύσεις που δημιουργεί στον κ. Κ. Γεϊτόνα το ΕΣΥ. Είναι τόσο μεγάλα τα προβλήματα του τομέα της υγείας, που δεν αντιμετωπίζονται με παραδοσιακές λογικές διαχείρισης, οι οποίες μόνο προσωρινά μαλακώνουν προσφύρες. Μια άλλη πολιτική, σαν εκείνη που παρουσιάζει προσφάτως στην επίσημη έκθεση του Ο.Ο.Σ.Α, θα μπορούσε να προσφέρει μακροπρόθεσμες λύσεις. Σε άλλη περίπτωση, όσο θα συντηρείται το ισχύον καθεστώς, η ποιότητα της δημόσιας υγείας θα υποχωρεί, οι ανα-

Αιτιά τα βήματα του κ. Γεϊτόνα στην υγεία.

αναγκαίες μεταρρυθμίσεις θα είναι συνεχείς και οι δαπάνες θα διπλασιάζονται.

«Αγκυλωμένο» το Εργασίας

Το άλλο μεγάλο υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων που καλείται να παίξει κεντρικό ρόλο στις μεγάλες αλλαγές στο καθεστώς της αγοράς εργασίας και στα ασφαλιστικά συστήματα, δεν διακρίνεται για την αποφασιστικότητα του Ο.Υ.Ε.Α. κ. Μιλτ. Παπαϊωάννου, επιβεβαιώνοντας από την παραδοσιακή λογική του πολιτικού κόστους, μάλλον αντικει στην περίπτωση εκείνων που δεν πιστεύουν, αλλά λόγω θέσης, καλούνται να εφαρμόσουν την πολιτική που ανακινώσε και παρουσίασε ο πρωθυπουργός, χωρίς όμως επεξεργασμένη στρατηγική και προηγούμενη μελέτη. Βρίσκεται δε σε ατιμολογήσιμη για διαφορετι-

Μακριά από τις αλλαγές στην αγορά εργασίας ο κ. Παπαϊωάννου.

κούς λόγους, με τον καθένα από τους δύο υφυπουργούς Με το κ. Χρ. Πρωτόπαπα, τον φέροντα τη σφραγίδα

του εκσυγχρονιστή, επειδή έχει φιλοδοξίες, επιδιώκει να εκφράσει την επίσημη πολιτική, αναπτύσσει πρωτοβουλίες και δραστηριότητες, που δεν συνάδουν με την πολιτική λογική του υπουργού και με τον αρμόδιο για τ' ασφαλιστικά κ. Ν. Θωμάκη, επειδή δεν υπάρχει πεδίο συνεννόησης. Γενικώς, το υπουργείο Εργασίας, εξαιτίας αυτών των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών, δείχνει να μην μπορεί να παρακολουθήσει τις σύγχρονες τάσεις που αναπτύσσονται διεθνώς στην αγορά εργασίας. Παραμένει αγκυλωμένο σ' ένα παραδοσιακό προστατευτικό ρόλο, που όμως μάλλον σε αντίθεση από τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα οδηγεί.

Συντηρητισμός στο Περιβάλλον

ένα συνταξιοδοτικό και ολοκληρωμένο έργο με παρεμβάσεις και μεταβολές προς την κατεύθυνση μείωσης των ελλειμμάτων σε όλη την κλίμακα της κρατικής μηχανής. Άλλοτε οι πολιτικές αδυναμίες του κ. Παπαντωνίου, ο οποίος δεν έχει συμπαθείς και ερείσματα στο κόμμα και στην κυβέρνηση - πρόσφατες είναι οι επιθέσεις που δέχθηκε, αλλά και οι τριβές που παιδαίον δεν έχει με την κ. Βάσω Παπανδρέου - και άλλοτε οι πραγματικές δυσχέρειες δεν επιτρέπουν στο υπουργείο Εθνικής Οικονομίας να παίξει ενεργό και αποφασιστικό ρόλο στην υπόθεση των μεταρρυθμίσεων. Περιορίζεται έτσι σε διαχειριστικές λειτουργίες, με τον κ. Πόχτα να «παλεύει» τις αιμορραγικές των κοινοτικών πόρων, τον κ. Μπαλάς σχεδόν χωρίς καμία παρουσία στο εξωτερικό εμπόριο και τον κ. Παπαντωνίου να μεταφέρει το βάρος των δραστηριοτήτων στο ευρωπαϊκό πεδίο, όπου ομοιογενέστερα τα πάει καλά και έχει βοήθεια στη βελτίωση της εικόνας της χώρας στο εξωτερικό. Το ίδιο περίπου ισχύει και για το υπουργείο Οικονομικών, όπου οι πρωτοβουλίες ανήκουν στους αδύνατους πολιτικά υφυπουργούς κ. Γ. Δρυ και Νικ. Χριστοδουλάκη, αφού ο κ. Παπαντωνίου μάλλον υψηλή ετοιμότητα έχει. Ο μόνος πρώτος έχει εμπλακεί στο πολυδαίδαλο φορολογικό σύστημα και στη μέγγενη των ισχυρών υπηρεσιών, ο δε δεύτερος, παρά τις φιλότιμες προσπάθειες, δεν διαθέτει την απαιτούμενη πολιτική ισχύ, ώστε αποφασιστικά να παρεμβεί στο σκέλος των δαπανών, καθώς συναντά ισχυρές αντιστάσεις απ' όλους σχεδόν τους υπουργούς.

Με ευρωπαϊκές προγραμ-
μες η κ. Παπανδρέου δεν
αποδίδει τα αναμενόμενα

ματικών συμπεριδόντων, άφησε μύλλον τον περιθώριο τα πολλά μικρά, αλλά ουσιαστικά θέματα που δίδουν και τον τόνο. Τα ναυπηγεία συνεχίζουν να παραπαίουν, οι προβληματικές παραμένουν στη θέση τους, ούτε μία ιδιωτικοποίηση από τις θρυλούμενες της Πειραικής - Πατριακής, της Σόφτης και τόσων άλλων δεν έχει επιτευχθεί. Ο καθένας βελώνει αναγνωρίζει τις δυσκολίες, αλλά ευλόγως τίθεται το ερώτημα γιατί δεν τηρήθηκε το χρονοδιάγραμμα της αρμοδίας υφυπουργού κ. Άννας Διαμαντοπούλου για τις προβληματικές. Όσο για τον τουρισμό μέχρι τώρα τουλάχιστον κινούμεθα στην πεπαιγμένη, διατηρώντας κάποια ελπίδα ότι ο έμπειρος κ. Νικ. Σκουλάς θα βάλει τη σφραγίδα του. Γενικώς θα περιμενε κανείς πολλά περισσότερα από την κ. Παπανδρέου μετά την πολυχρόνη εμπειρία της στις ευρωπαϊκές υποθέσεις. Φαίνεται όμως και εδώ, όπως και σε άλλους τομείς, να κυριαρχούν οι πολιτικές φιλοδοξίες, οι οποίες δεν επιτρέπουν την αφοσίωση στο βασικό καθημερινό έργο.

(σ.σ. Στο σημείο αυτό, σε σχέση πάντα με τα οικονομικά υπουργεία, δεν πρέπει να περάσει απαρατήρητο το έργο που γίνεται από συγκεκριμένες διοικήσεις κρατικών οργανισμών. Ξεχωρίζουν οι διοικήσεις της Εθνικής Τράπεζας και του ΟΤΕ, όπου συντελείται ουσιαστική δουλειά, που έβγαλε στην κυριολεξία από την αφάνεια τις δύο αυτές μεγάλες κρατικές μονάδες και πλέον μπορεί να αναμένει κανείς ότι μπορούν να πρωταγωνιστήσουν στην υπόθεση της ανάπτυξης. Ανάλογες δυνατότητες έχει και η ΔΕΗ, που μόλις τώρα αφιντίζεται).

Αλλαγές στην Παιδεία

Στον χώρο της Παιδείας ο κ. Γερ. Αρσένης ανέλαβε ένα ευρύτερο σχέδιο μεταρρυθμίσεων, που ως βάση έχει τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, επεκτείνεται στην αλλαγή της εισαγωγής των νέων στο Πανεπιστήμιο και καταλήγει στην αποσύνδεση της ανώτατης παιδείας από την επαγγελματική αποκατάσταση. Συνδυάζεται δε από ριζικά μέτρα, όπως εκείνο της καταργήσεως της εισιτηρίδας των εκπαιδευτικών ή αυτό της επαναφοράς της επιθεώρησης. Θα έπρεπε όμως για την προώθησή τους να εξασφαλιστεί πολιτικές συμμοχίες στην κυβέρνηση και στο κόμμα, καθώς οι μεταρρυθμιστικές του πρωτοβουλίες θα συναντήσουν ισχυρές αντιδράσεις. Άλλωστε, η καθημερινότητα στην παιδεία είναι τόσο προβληματική, που δεν αφήνει χρόνο και περιθώριο για μεγάλα σχέδια. Για να πετύχει στα σχέδιά του ο κ. Αρσένης, μάλλον θα πρέπει να συμμαχήσει με τον βασικό του πολιτικό αντίπαλο, τον κ. Σημίτη, ώστε να εξασφαλίσει όλη εκείνη την απαιτούμενη πολιτική ισχύ να προχωρήσει, κάτι που άλλωστε δοκιμάστηκε στην απεργία των καθηγητών.

Η σκληρή καθημερινότητα της παιδείας «κινεί» τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις του κ. Αρσένη.

● Στον Πολιτισμό ο κ. Βενιζέλας έχει αφιερώσει επί του παρόντος, λόγω εντοπιότητας, στην πολιτιστική πρωτεύουσα της Θεσσαλονίκης και αργότερα βλεπούμε, ενώ δεν διακρίνει κανείς κάτι το μεταρρυθμιστικό στο υπουργείο Δικαιοσύνης από τον γηραιό κ. Ευ. Παντόπουλο.

● Το υπουργείο Γεωργίας είναι μάλλον καταδικασμένο, αφού τόσο μεγάλονομα, που κατά καιρούς διαφημίζει ο κ. Τζουμάκας, παραμένουν έπεια περριόνομα. Εται, όλοι περιμένουν να ρθει το φθινόπωρο και να ξανοβούν τα τρακτέρ στους δρόμους.

● Στο υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας ο κ. Στ. Σουμάκης μάλλον δεν έχει να επιδείξει κάτι το εξαιρετικό, παρότι «εξαπτερυγο» του εκσυγχρονισμού, ενώ η κ. Παπαζώ και ο κ. Πετσογιάννης των περιφερειακών υπουργείων του Αιγαίου και της Θοράκης Ελλάδος, μάλλον διακοσμησηκό ρόλο έχουν, παρα ουσιαστικό.

Στον χώρο του ΥΠΕΚΩΔΕ, ο κ. Αλιωτής, έπειτα από καθυστερήσεις, γραφειοκρατικά εμπόδια και άλλα ιδεολογικού τύπου προβλήματα - όπως, για παράδειγμα, αυτοχρηματοδότηση ή μη των έργων - φαίνεται να βρήκε κάποιο ρυθμό και σήμερα, μετά αρκετά χρόνια, μπορεί να πει κανείς ότι τα έργα έχουν εισέλθει στο κατασκευαστικό στάδιο. Βλέπει όμως κανείς ότι και ο υπουργός των «οραμάτων» και των μεγάλων ιδεών - αντιμετωπίζει με συντηρητισμό τα προβλήματα του περιβάλλοντος, εισερχόμενος σε απίθανες διαμάχες, μετρώοντας πάντα το πολιτικό κόστος, με τους τοπικούς άρχοντες, για τα προβλήματα του περιβάλλοντος, της

Κερδίζει τη «μάχη» των έργων ο κ. Αλιωτής, αλλά χάνει στο περιβάλλον.

χρόνια τώρα επέβαλαν τη λογική της απρα-
ξίας - την οποία φαίνεται να συντηρεί ο κ. Καστανίδης.

Μεταρρυθμιστική μοναξιά

Στα υπουργεία Προεδρίας και Εσωτερικών, συντελείται, όντως, μεταρρυθμιστικό έργο, χάρις στην ενέργεια και την αποφασιστικότητα του κ. Αλ. Παπαδόπουλου, ο οποίος φιλοδοξεί να μεταβάλει πλήρως τη δομή, οργάνωση και λειτουργία του κράτους. Και τούτος όμως νιώθει μόνος, καθώς ουδείς από τους συναδέλφους του υποστηρίζει τις αλλαγές αυτές. Τόσο στις συνεντεύξεις των δημόνων και κοινοτικών, όσο και στις προσωπικές αλλαγές στη Δημόσια Διοίκηση συναντά ισχυρές αντιδράσεις, που έχουν τη βάση τους στο παραδοσιακό μοντέλο του κομματικού και ελεγχόμενου κράτους. Και χαρακτηριστική προς τούτο είναι η σοβαρή αντίδραση από την πλειοψηφία των μελών του υπουργικού συμβουλίου, που θέλει τους γενικούς διευθυντές των υπουργείων με τριετή θητεία. Ελεγχόμενος από την εκάστοτε κυβέρνηση, ενώ το ζητούμενο είναι η εξασφάλιση συνέχειας και αυτονομίας στην ανώτατη ιεραρχία της Δημόσιας Διοίκησης, ώστε να επανακτηθεί το χρομένο κύρος, την αξιοπιστία της και βελωθεί να ξεφύγει από την αποδιοργανωτική κομματικοποίηση των προηγούμενων χρόνων.

Με προωθημένες ιδέες ο κ. Παπαδόπουλος επιχειρεί να μεταβάλει τη διοικητική δομή και οργάνωση του κράτους.

Γραφειοκρατία και δυσχέρειες

Αφήσαμε τελευταία το υπουργείο Εθνικής Αμυνας, Δημόσιας Τάξης, λόγω του ειδικού βάρους και ειδικών συνθηκών που επικρατούν στους συγκεκριμένους τομείς. Ο κ. Άκης Τσοχατζόπουλος παρ' ότι ξεκίνησε με σχέδια για την εντατικοποίηση αναδιοργάνωση των Ενοπλων Δυνάμεων, περιόρισε στη λογική της διαχείρισης. Οι σύγχρονες αμυντικές ανάγκες της χώρας, που βέβαιον μεταβάσει από το παραδοσιακό μοντέλο των μεγάλων δυσκίνητων μονάδων - οι οποίες σημειωτέον, λόγω της μείωσης του αριθμού των στρατευομένων, δεν επανδρώνονται ουσιαστικά - σε μικρότερες ταχυντικές και μεταφορέμενες ταξιαρχίες, δεν φαίνεται να ικανοποιούνται. Τούτο το σχέδιο, που απαιτεί ριζική αναδιοργάνωση του στρατεύματος, άλλη οικονομική και διοικητική οργάνωση, κατά τα πρότυπα που είχε κηρύξει ο Μαρκανάρας στον στρατό των ΗΠΑ, το οποίο ο κ. Τσοχατζόπουλος είχε αποδεχθεί, φαίνεται να «κόλλησε» στη στρατιωτική γραφειοκρατία και στις πολιτικές

δυσχέρειες που ένα τέτοιο εγχείρημα συναντά. Κατά τα λοιπά ο υπουργός Εθνικής Αμυνας διατηρεί αμείωτες τις πολιτικές του φιλοδοξίες, έχει ενεργό ρόλο στο εσωκομματικό παιχνίδι και βελώνει διεκδικεί ένα ρόλο, εκ της θέσεώς του, στην άσκηση της εξωτερικής πολιτικής.

Στο υπουργείο Δημόσιας Τάξης, ο κ. Ρωμαιοί με καλές προθέσεις έχει ν' αντιμετωπίσει πλήθος προβλημάτων, που συνδέονται με το αίσθημα ανασφάλειας των πολιτών και την αποδεδειγμένη αναστολεστικότητα των δικτυικών αρχών. Χωρίς πολλές κουβέντες επιχειρεί να βάλει τήξη στο σώμα των αστυνομικών, σε μια περίοδο που το οργανωμένο έγκλημα διογκώνεται και ταυτοχρόνως αντιμετωπίζουμε νέα φαινόμενα όπως η εισαγωγή εγκληματικότητας από τις γειτονικές χώρες. Και εδώ όμως απαιτείται μεταρρύθμιση και αναδιοργάνωση σε σύγχρονη λογική και αντίληψη, ώστε το στοιχείο της αποτελεσματικότητας να κυριαρχήσει.

Δύσκολη είναι η αναδιοργάνωση του στρατεύματος για τον κ. Άκη Τσοχατζόπουλο.

Χωρίς πολλές κουβέντες ο κ. Ρωμαιοί επιχειρεί ν' αντιμετωπίσει τα προβλήματα της δημόσιας τάξης.

Ο κ. Πάγκας εισάγει σιγά σιγά την οικονομική διαφάνεια στην εξωτερική πολιτική.

Αποφεύγουμε τις κρίσεις για το υπουργείο Εξωτερικών, όπου κυριαρχεί η εκρηκτική προσομοιωτικότητα του κ. Θ. Πάγκαλου, λόγω της κρισιμότητας των περιστάσεων και των ειδικών χειρισμών που απαιτούνται. Πιέσαν των χειρισμών στα μεγάλα θέματα,

υπορεί πάντως να διακρίνει κανείς μια μεταβολή στη νοοτροπία, κυρίως με την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει η άσκηση της οικονομικής διπλωματίας, που ήταν άγνωστη μέχρι σήμερα για το υπουργείο Εξωτερικών.

...Και το συμπέρασμα

Η παροπνών προσέγγιση, όσο υποκειμενική και αν είναι - σε καμία περίπτωση πάντως δεν διεκδικεί το αλθθίτο ούτε βραβείο αντικειμενικότητας - στηρίζεται πρωτίστως στη δημόσια εικόνα κάθε υπουργείου και στην αντιπαράθεση λόγων και έργων. Συμπερασματικά, λοιπόν, βίσιτε των παρισπασμών κατάληγουμε στα εξής. Εχουμε έναν πρωθυπουργό, που επιχειρεί να βάλει τη σφραγίδα του στα πολιτικά, οικονομικά και κοινωνικά πρόγματα της χώρας, που ανατρέπει λογικές και λειτουργίες του πρόσφατου παρελθόντος, αλλά δεν βρίσκει την απαιτούμενη υποστήριξη από το πολιτικό δυναμικό της κυβέρνησης και του κόμματός του. Υπάρχουν υπουργοί, οι οποίοι επιχειρούν τομές και ανατροπές, αλλά οι περισσότεροι παραμένουν στην παραδοσιακή λογική, κυριαρχούμενοι άλλοτε από το πολιτικό κόστος και άλλοτε από τις πολιτικές τους φιλοδοξίες. Υπό αυτές τις συνθήκες, αν ο κ. Σημίτης επιμένει στην επιθετική γραμμή του, τότε το πιθανότερο είναι πως θα βρεθεί αντιμέτωπος με πολλούς και σύντομα θα χρειασθεί τουλάχιστον μια νέα κυβέρνηση, η οποία θα είναι σε θέση να παρακολουθήσει το βηματισμό του.